

Remissyttrande

2025-12-01

Arbetsmarknadsdepartementet

Diarienummer: 0512/25

Er referens: A2025/00697

Remissyttrande över betänkandet En översyn av den statliga lönegarantin (SOU 2025:77)

Brottsförebyggande rådet (Brå) har fått rubricerade betänkande på remiss. Brå tillstyrker förslagen som ges och lämnar vidare följande kommentarer.

Utredningens bedömning att det nuvarande lönegarantisystemet kan utnyttjas av oseriösa eller kriminella aktörer delas av Brå. Brå har nyligen publicerat en rapport om företagsanvändning i den kriminella miljön (2025:20). I rapporten beskrivs flera brottsupplägg som utgår från felaktigt redovisade löner i Skatteverkets system, varav lönegarantibedrägerier är ett av dem. I och med att Skatteverket redan arbetar för att upptäcka och åtgärda felaktigt redovisade löner välkomnar Brå förslaget att Skatteverket övertar hela hanteringen av lönegarantiärenden inklusive deras beslutsfattande roll samt utvidgandet av deras brottsbekämpande verksamhet.

I Brås rapport (2025:20) framkommer att system som ställer krav på skyndsamhet av utbetalningar är särskilt sårbara. Det inbegriper systemet för lönegaranti, vilket ställer högre krav på det brottsförebyggande arbetet. Brå har i tidigare undersökningar (Brå 2015:8, Brå 2016:10 och 2025:20) och remissyttranden (b.la. över SOU 2023:34) lyft fram riskerna med efterkontroller för att upptäcka brott och regelöverträdelser. Vi anser därför att förslaget om initiala kontroller innan utbetalning av lönegarantin är ändamålsenligt, men vill framhålla vikten av att de digitala kontrollerna utformas på ett sådant sätt att möjligheten att använda falska eller utnyttjade identiteter begränsas. Det är bland annat viktigt att upplysningsskyldigheten som föreslås efterföljs och att Skatteverket har tillgång till relevanta uppgifter som kan underlätta identifiering av felaktigheter i ett tidigt skede. Brå vill också betona vikten av att det skapas kontrollutrymme för att fördjupat granska företag, företrädare och arbetstagare. Den typen av analys förutsätter möjlighet att följa företag och individer över tid, för att på så sätt identifiera aktörer som återkommer orimligt ofta. Ett sådant arbete bygger på att Skatteverket har möjlighet att neka eller fördröja utbetalning av lönegarantin till individer under utredning.

Sammantaget bedömer Brå att utredningens förslag har potential att, ur ett brottsförebyggande perspektiv, förbättra förfarandet kring utbetalningar av den statliga lönegarantin.

Detta yttrande avges av generaldirektör Jonas Trolle efter föredragning av utredaren Linnea Schleyer. I beredningen har även utredaren Li Hammar deltagit.